

dlužníka, tak i vzniku pohledávky. Osobu dlužníka lze určit, neboť jest jím ta osoba, která zavini poškození pojistníkovu automobilu. A vznik pohledávky záleží v bezprávném činu této osoby. Zní-li tudíž ustanovení § 20 všeobecných pojistných podmínek skutečně tak, jak žalobkyně tvrdí, byl by postup pohledávky účinný a aktivní legitimace žalobkyně ke sporu by byla odůvodněna. Neobsahují-li však všeobecné pojistné podmínky takového ustanovení, pak by ovšem bylo uvažovati o druhém žalobním důvodu, že totiž pojistník Josef H. postoupil žalobkyni svou pohledávku proti žalovanému po jejím vzniku. Ale touto otázkou se v souzené věci již nelze zabývati, poněvadž první soud dospěl k závěru, že pojistník Josef H. postoupil svou pohledávku teprve potom, když mu byla pojišťovnou již uhrazena, a že proto nemohl postoupiti pohledávku zaplacením již zaniklou. Tento závěr žalobkyně v odvolání nenapadla a nemůže to proto doháněti teprve v dovolacím řízení. Poněvadž nižší soudy, vycházejíce z jiného právního názoru, pokládaly ustanovení § 20 všeobecných pojistných podmínek za nezávažné pro spor a nezabývaly se jeho obsahem a důsledkem toho ani ostatními tvrzenými okolnostmi, závaznými pro nárok sám, bylo rozsudky obou nižších soudů zrušiti (§ 510, odst. 1, c. ř. s.). Souhlasiti jest však s názorem odvolacího soudu, že nelze užití na souzený případ ustanovení § 62 zákona o pojistné smlouvě č. 145/1934 Sb. z. a n. Neboť podle § 162, odst. 1, písm. a) až e) uved. zákona neplatí pro souzený případ ustanovení § 62 proto, že není uvedeno pod písm. a) až e). Podle odstavce 2 § 162 jest užití ustanovení řečeného zákona, prodlouží-li se pojistný poměr po dni účinnosti tohoto zákona, to jest po 20. lednu 1935, výslovně nebo mlčky. Pojistný poměr do určité pojistné příhody se však končí zaplacením pojistné hodnoty. Žalobkyně ji vyplatila Josefu H-ovi, jak sama tvrdila, dne 12. října 1932, takže pojistný poměr co do pojistné příhody, o kterou jde, již vůbec netrval v den účinnosti dotčeného zákona.

Čís. 15934.

Není nezákonností (§ 46, odst. 2, zák. č. 100/1931 Sb. z. a n.), měl-li rekursní soud souhlasně s prvním soudem za to, že není přípustná rozluka manželství rakouských státních občanů římsko-katolického náboženství.

(Rozh. ze dne 17. března 1937, R II 99/37.)

Srv. rozh. č. 9079 Sb. n. s.

N i ž š í s o u d y nevyhověly žádosti Luisy W-ové (státní občanky spolkového státu rakouského a vyznání římsko-katolického jako její manžel) o rozluku jejího manželství, uzavřeného v republice Československé, r e k u r s n í s o u d z těchto důvodů: Prvý soud právem zamítl žádost o rozluku, vycházejce ze zjištění, že žadatelka je rakouskou státní příslušnicí a vyznání římsko-katolického, opíraje se o ustanovení § 34 obč. zák., podle něhož se osobní způsobilost cizozemců k právním

jednáním řídí právním řádem jejich domovského státu, a dbaje ustanovení § 111 obč. zák. — platného dosud v Rakousku —, podle něhož manželství římských katolíků může býti rozloučeno jen smrtí jednoho manžela (srv. rozh. čís. 9079 Sb. n. s.). Tomuto právnímu závěru není na závadu to, že manželství bylo v r. 1929 uzavřeno v Československu, ani ustanovení dvorského dekretu z 15. července 1796 o posuzování platnosti manželství cizinců trvale usedlých v tuzemsku, neboť osobní způsobilost ve smyslu § 34 obč. zák. v právu manželském jest rozuměti způsobilost k právním úkonům upravujícím manželský svazek, ať se jimi tento svazek zakládá nebo zrušuje (rozh. č. 9079, 6787 Sb. n. s.).

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Navrhovatelka spatřuje nezákonnost (§ 46, odst. 2, zák. č. 100/1931 Sb. z. a n.) v názoru rekursního soudu, že československý soud nemůže povolití rozluky rakouským státním občanům, jsou-li římskokatolického náboženství. Nejvyšší soud odůvodnil tento názor obšírně v rozhodnutí č. 9079 Sb. n. s., na něž se stěžovatelka k zamezení opakování poukazuje, a nemá ani po vývodech dovolacího rekursu příčiny uchýliti se od nich.

Čís. 15935.

Platnost zápůjčky, kterou poskytlo úvěrní společenstvo (spořitelní a záloženský spolek) nečlenovi před účinností vládní nař. č. 169/1933 Sb. z. a n., nebylo-li o ní do dne účinnosti uvedeného nařízení (14. srpna 1933) pravoplatně rozhodnuto.

(Rozh. ze dne 17. března 1937, Rv II 128/35.)

První soud vyhověl žalobě ze zápůjčky, poskytnuté žalované žalujícími úvěrními společenstvem dne 19. prosince 1927. Odvolací soud žalobu zamítl proto, že žalovaná nebyla členkou žalujícího společenstva, že poskytnutí zápůjčky nečlenovi odporuje ustanovení § 1 zákona č. 70/1873 ř. z. o společenstvech výdělkových a hospodářských a ustanovení § 26 stanov žalujícího společenstva a že jest proto nicotné ve smyslu § 879 obč. zák.

Nejvyšší soud uložil odvolacímu soudu nové jednání a rozhodnutí.

D ů v o d y:

Vládní nařízení ze dne 5. srpna 1933, č. 169 Sb. z. a n., kterým byly vydány zvláštní předpisy o úvěrních společenstvech zřízených podle zákona č. 70/1873 ř. z. a které nabylo účinnosti dnem 14. srpna 1933, stanoví v § 8, že omezení působnosti společenstva podle řečeného vládní